

Тема. Мистецькі перлини Візантії та Київської держави.

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/hm1caLMP9yI> .

1. Організаційний момент. Привітання.**2. Актуалізація опорних знань учнів .**

Що таке 'звіриний стиль'? (Стиль, де зображуються звірі)

Що є шедевром скіфського ювелірного мистецтва? (Скіфська пектораль).

Що зображено на фото? (Гребінь).

Який музичний інструмент переважно зображувався на скіфських монетах? (Ліра) .

Що зображено на фото? (Античний амфітеатр у Херсонесі).

За мотивами історії Скіфії і Північного Причорномор'я композитором Сергієм Прокоф'євим був створений музичний твір...(Скіфська сюїта).

Що таке інкрустація? Що таке пектораль?

3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку.

4. Вивчення нового матеріалу.

Демонстрація навчальної презентації.

Візантійський стиль

Приміщення храмів розділялося на три галереї — нафи. Центральну частину увінчував купол, довкола якого інколи розміщували інші, менші за розмірами. Куполи були переважно циліндричними, шлемоподібніми, іноді шатрові. Інтер'єри храмів вражали красою і розкішшю.

СОФІЙСЬКИЙ СОБОР

Софійський собор у Константинополі було закладено в 532 році й побудовано за рекордний на ті часи термін — усього п'ять років. На будівництві щодня працювало до 10 тис. осіб.

Декілька століть цей храм був найбільшим у християнському світі. Розміри Софійського собору вражають і сьогодні: його висота — 55 м, довжина — 81 м, ширина — 71 м.

Які почуття пробуджує вас інтер'єр собору?
Якою музикою ви можете «озвучити» цю «мостраницю»?

ВІЗАНТІЙСЬКИЙ ХРАМ

це художній ансамбль, у якому поєднано архітектуру, монументальний живопис, театралізовану видовищность церковного церемоніалу і звучання хору в саріфі, який під час богослужіння співає літургію.

КИЇВСЬКА ДЕРЖАВА

Мистецтво могутньої та високорозвиненої Київської держави вважають одним із найвизначніших художніх явищ у світі. Воно успадкувало найкращі традиції Візантії й принесло свій неповторний колорит у сузір'я стародавніх культур. Сакральна архітектура, монументальний живопис, іконопис, книжкова мініатюра розвивалися на візантійських традиціях, поступово набуваючи своєрідних особливостей.

тицця

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ВІЗАНТІЇ

Великого розквіту в образотворчому мистецтві набули мозаїки, фрески та іконописи. У внутрішньому оздобленні храмів візантійські майстри широко використовували мозаїку. Зображення викладалися з різнокольорових кубиків смальти (сплаву скла з мінеральними фарбами). Візантійські мозаїки були яскравими, багатобарвними, складними за композицією, багатофігурними, сюжетними.

Святой Кирилл Печерский (Кирилл Печерский)

Найвизначнішою пам'яткою культури Русі-України і символом доби вважають собор Святої Софії в Києві. Його звели за часів князювання Ярослава Мудрого (1037 р.)

Велич і розкіш Святої Софії Константинопольської спонукала русинів зробити свій вибір. Знамениту Софію Київську було зведено за часів князювання Ярослава Мудрого (1000 років тому). Ця грандіозна п'ятинафна споруда, увінчана тринадцятьма золотими банями, - головний престольний храм Київської Русі.

Видиває золотом мозаїк його центральний оltар із величезним образом Богоматері-Оранти, вражає фресковий живопис із численними постапми святих. До нашого часу збереглися смальтові мозаїки та стародавні фрески храму. Сюжети відбивають не тільки біблійні історії. Багато фресок присвячені світському життю: зображено сцени помовання, фігури скоморохів, тварин тощо. Денки

ДАВНЬОРУСЬКІ ХРАМИ БУЛИ ОСЕРЕДКАМИ МИСТЕЦТВА Й ОСВІТИ

У них зберігалися рукописні книги, працювали літописні й іконописні майстерні. Історія зберегла ім'я одного з митців того часу — Аліпія — іконописця Києво-Печерського монастиря. Мініатори до Остромирового Євангелія, найдавнішої рукописної книги Київської держави, виконали майстром Григорієм

У Візанті квітнула обробка металів, з яких виконувалися вибивні або литі вироби помірної рельєфу. Візантійські художники дійшли нарешті до того, що стали обходитися зовсім без рельєфу, як, наприклад, у бронзових дверях церков, роблячи на мідній поверхні лише злегка поглиблений контур і викладаючи його іншим металом, сріблом або золотом. До цього розряду робіт, названому аґетіпа, належали чудові двері у соборах Амальфі й Салерно біля Неаполя.

Розкішний зразок візантійської емалеробної справи представляє знаменита *Païa d'oro* (золотий віатер) — рід маленького іконостасу з мініатюрами в техніці перегородчастої емалі, головний віатер, що прикрашає собою венеційський Собор Святого Марка

ДО НАЙВИЩИХ ХУДОЖНІХ ЗДОБУТКІВ КИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ НАЛЕЖИТЬ ІКОНОПИС

але про цей вид мистецтва поговоримо на наступному уроці

Вправа «Мікрофон»

□ Завершіть речення

- «Дуже цікавим я вважаю...»
- «Сьогодні я дізнався (-лася), що...»
- «Я навіть не міг (не могла) уявити, що...»

Гімнастика для очей <https://youtu.be/8gvoPGoxnxA>.

5. Закріплення вивченого. Підсумок.

6. Домашнє завдання.

Надішли свою роботу на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com

Рефлексія